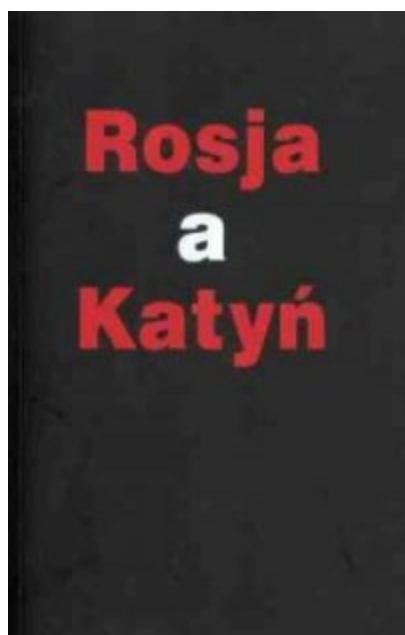

Rosja a Katyń

Jest dla nas niezwykle ważne, iż od wielu lat III Rzeczpospolita doświadcza współdziałania niemałej grupy Rosjan, którzy odważnie występują w imię prawdy o tej zbrodni. Ośrodek „Memoriału” w Moskwie, najbliższy partner KARTY, zabiera głos w taki sposób, że słowa naszych Przyjaciół bronią w oczach Polaków honoru Rosji.

Jest dla nas niezwykle ważne, iż od wielu lat

III Rzeczpospolita doświadcza współdziałania niemałej grupy Rosjan, którzy odważnie występują w imię prawdy o tej zbrodni. Ośrodek „Memoriału” w Moskwie, najbliższy partner KARTY, zabiera głos w taki sposób, że słowa naszych Przyjaciół bronią w oczach Polaków honoru Rosji.

Rosja a Katyń

red. Anna Dzienkiewicz

wydawca: Ośrodek KARTA

ilość stron: 164

Od wydawcy

Zbigniew Gluza

Katyń to dla Polaków symbol zbrodniczej polityki Sowietów wobec narodu polskiego. W stosunkach polsko-sowieckich lat 1917–91 Katyń oznacza kulminację — prześladowań i kłamstwa. „Zbrodnia katyńska” jest pojęciem umownym, odniesionym do jednego z miejsc eksterminacji polskiej elity przywódczej w latach II wojny światowej, odkrytego najwcześniej — Lasu Katyńskiego pod Smoleńskiem.

Był to skrytobójczy mord dokonany przez Sowietów na blisko 22 tysiącach obywateli państwa polskiego, których — po wkroczeniu Armii Czerwonej do Polski 17 września 1939 — wzięto do niewoli lub aresztowano. Na podstawie tajnej decyzji Biura Politycznego KC WKP(b) z 5 marca 1940, zgładzono strzałem w tył głowy blisko 15 tysięcy jeńców przetrzymywanych wcześniej w obozach specjalnych NKWD w Kozielsku, Ostaszkowie i Starobielsku oraz ponad 7 tysięcy osób osadzonych w więzieniach zachodnich obwodów republik Ukraińskiej i Białoruskiej terenów polskich włączonych w 1939 roku do ZSRR). Ofiarami byli wybrani obywatele państwa polskiego: oficerowie

Wojska Polskiego i policji, urzędnicy administracji państwowej, przedstawiciele elit – zakopani bezimiennie w masowych dołach cmentarnych.

Po zmianach systemowych w całym bloku sowieckim (1989–91), żądanie wyjaśnienia prawdy o „Katyniu” pojawiło się także po rosyjskiej stronie. Wielu Rosjan pomagało w dochodzeniu do prawdy o tej zbrodni. W latach 1990–92 ujawniono główne dokumenty „katyńskie”, w tym decyzję z 5 marca 1940, podpisaną między innymi przez Stalina. Do sądenia winnych jednak nigdy nie doszło; chociaż znani są nie tylko ci, którzy decyzję podjęli, ale także ponad stu wykonawców. Nikt nie został ukarany. Śledztwo po stronie rosyjskiej zostało przerwane, a władze Rosji odmawiają komentarzy na ten temat.

Po raz pierwszy Rosja a Katyń ukazała się w 1994 roku. Książka, wydana przez Ośrodek KARTA, zamieściła pierwodruk, opracowanej w marcu 1992 – sierpniu 1993 przez grupę rosyjskich naukowców, wyczerpującej ekspertyzy, uczciwie przedstawiającej zarówno przebieg zbrodni, jak i późniejsze sowieckie kłamstwa o niej. We wrześniu 2009, gdy wśród polityków rozgorzał w Polsce spór, czy mord katyński był zbrodnią ludobójstwa, prasa polska z entuzjazmem odwołała się do tej właśnie ekspertyzy; tam Rosjanie napisali wprost: to była zbrodnia, której nie obejmuje przedawnienie.

Powtarzamy w tym wydaniu Orzeczenie komisji ekspertów, a także Drogę do prawdy o Katyniu Jurija Zori; to z jego inspiracji przed 15 laty ukazała się nasza książka. Już wówczas współpracowaliśmy z Aleksiejem Pamiatnychem – jednym z pierwszych członków rosyjskiego „Memoriału”, który zajął się tą sprawą. W obecnym wydaniu teksty Pamiatnycha, Aleksandra Gurjanowa i Nikity Pietrowa opisują też aktualny stan „procesowy”, a zarazem wiedzę, jaką udało się zdobyć w ciągu ostatnich dwóch dekad.

70 lat temu władze Rosji sowieckiej, stojące na czele monstrualnego aparatu terroru, podjęły decyzję o zagładzie uwięzionej przez nie elity II Rzeczypospolitej. Jest dla nas niezwykle ważne, iż od wielu lat III Rzeczypospolita doświadcza współdziałania niemałej grupy Rosjan, którzy odważnie występują w imię prawdy o tej zbrodni. Ośrodek „Memoriału” w Moskwie, najbliższy partner KARTY, zabiera głos w taki sposób, że słowa naszych Przyjaciół bronią w oczach Polaków honoru Rosji.

przeczytaj pierwszy rozdział książki autorstwa Aleksieja Pamiatnycha

przejrzyj jej spis treści